

med Hr. Ullmann og Fruen i Blancs Lokale til en festlig Sammenkomst, hvis hyggelige, livlige Stemning vil mindes længe. — Paa en extra Generalforsamling den 7de November 1887 vedtoges det at arbejde hen til en nordisk Kvindesagskongres til Sommeren, naar den nordiske Industriudstilling kaldte mange besøgende hertil. Formanden bemyndigedes til at henvende sig til Dansk Kvindesamfund om at gaa sammen med Kv. Fr. til Afholdelse af en saadan Kongres. Tillige blev man enig om, hver Onsdag i de tre Vintermaaneder, at holde Oplæsning af nordisk Literatur i Foreningen, med gratis Adgang for unge Piger ved et Medlem. Disse Møder begyndte Onsdag den 7de December og vekslede nogle Gange med en Aftenunderholdning, hvortil ogsaa Mænd havde Adgang. Aftenunderholdningen bestod i Opførelse af Komedier og Dans bagefter.

En Adresse om gratis Nødtarftanstalter for Kvinder, i Lighed med hvad der findes for Mænd, rundt omkring i Staden, med Anbefaling af Læger om Nødvendigheden og Hensigtsmæssigheden heraf, som af Foreningens Formand og Fru Meyer var indbragt til Københavns Magistrat og Kommunalbestyrelse, oplæstes ved Mødet.

Den 24de November holdtes offentligt Møde om Tyendesagen, der fortsattes den 18de December. Et Udvalg nedsattes, og ved Slutningen af Mødet satte Frk. *Levyson* følgende Resolution under Afstemning: »Forsamlingen henstiller til det nedsatte Udvalg at søge praktiske Midler til Genneførelse af forøget og fast Fritid, om Undgaaelse af unødvendig Nattevagten, og i det hele taget en nøjere Fastsættelse af Tyendets og Hørskabets Rettigheder og Pligter.« Resolutionen vedtoges enstemmig, og Udvalget sendte i Februar et Andragende til Rigsdagen, undertegnet af 60 Læger, om Nødvendigheden af mere tidssvarende sunde Plegekamre, i Anledning af Byggeloven, som var under Behandling i Rigsdagen.

Den 20de Februar afsendte Foreningens Repræsentantskab et Brev til Kvindesagskongressen i Washington, hvortil den havde faaet Indbydelse, med Beklagelse, at det ikke saa sig i Stand til at sende en Repræsentant til Amerika. Tillige sendtes Kv. Fr.s Sang, oversat paa engelsk af Miss *Peckover*, paa tysk af Fru *Fischer-Lette*, og paa dansk med Musikken til, fuldkomnere udsat for Piano af *Holstein* i Gøtha.

Den 28de Februar afholdt Kv. Fr. et offentligt Protestmøde imod Landstingets Behandling af de paa Rigsdagen forelagte Love om Kvindens Stemmeret. Det gjordes gældende, at vi Kvinder ikke hvile, for vi faa baade den kommunale og den politiske Stemmeret. I April Maaned aabnedes en gratis Syskole for Tjenestpiger, og i Maj gav Modehandlerinde Frk. *Hansen* paa Vesterbro disse gratis Undervisning i

Modepynt. Syskolen, som ophørte i Sommermaanederne, begyndte atter i Oktober, under velvillig Ledelse af Fru *Nathalie Larsen*, der med stor Dygtighed og Nidkærlighed, sammen med Fru *Andersen*, hjælper de unge Piger med Klipping og Syning af gammelt og nyt Tøj, og giver dem Anvisning paa nyttig Anvendelse af ældre Klædningsstykker.

I Juni Maaned sendte Kv. Fr. en Adresse til Kejsersinde *Victoria* af Tyskland om Fredssagen, som Kejser *Friedrich* var en Ven af. At Brevet er blevet modtaget af Kejserinden, derfor borger en Skrivelse fra det tyske Overhofmarschallat, at Adressen var overbragt Kejserinden af hendes Kammerherre Grev *v. Seckendorff*.

Paa Generalforsamlingen i Juni 1888 vedtoges det, at Kv. Fr. skulde lade udgaa et Blad 2 Gange maanedlig, som Organ for Foreningen, med Kvindesagen, Fredssagen og Arbejdersagen paa sit Program, saaledes som »Hvad vi vil« fremtræder, med Fru *Johanne Meyer* som Redaktør.

I Foraaret er Foreningen kommen i Forbindelse med franske og engelske Kvindeforeninger, foruden de norske, svenske og finske, som alle vare repræsenterede ved det Nordiske Kvindesagsmøde, som Kv. Fr., da D. Kv. afslog at være Medindbyder dertil, alene foranstaltede den 14. 15. og 16. Juli i Kasino. Da denne Kongres, som vi med stor Tilfredsstillelse kunne se tilbage paa, er omtalt tidligere i Hvad vi vil, saa vil jeg ikke komme tilbage dertil, men blot bemærke, at det er min Overbevisning, at denne Kongres har bidraget meget til at bringe Kvindesagen et godt Skridt fremad ved Samarbejdet med de andre Lande. Forberedelsen og Arbejdet for Kongressen har været meget anstrængende og omfattende, hvoraf især Fru *Johanne Meyer*, som Mødets Sekretær, tog den største Del. Hendes Indsigt og ædle Varme for alt, hvad der rører sig i Samfundet, gjorde hende særlig skikket til at udfylde denne Plads, hvorfor vi skyldte hende Tak. Mange andre udmærkede Kvinders Ihærdighed og Opofrelse bidrog til Mødets gode Udfald. Thi ingen, som ikke tidligere har haft med Ordningen af den Slags Møder at gøre, danner sig noget Begreb om, hvilket Arbejde det kræver, og dertil kommer saa endnu Kritiken og Mistæneliggørelsen hos mange af dem, som med Tvivl ser til. Resolutionerne, som vedtoges de forskellige Mødedage, vil jeg samlede tage med i denne Beretning, da de ikke er trykte tidligere i Hvad vi vil.

Kvindens Valgret, Lørdag Aften den 14de Juli:

»1) Da Kvinden lige saa vel som Manden hører til Folket;

2) Da Kvinden betragtes som ligestillet med Manden, hvor det gælder saa vel Skattepligter som personlige Pligter i offentlig Henseende;

3) *Da Kvinden ikke i Følge sin Natur vides at staa tilbage for Manden i Evner til at varetage offentlige Hværer;*

4) *Da Kvinden har vist særlige Evner ved Børneopdragelse, Sygepleje og andre humane Foretagender, og det derfor er en Selvfølge, at hun faar Bestemmelsesret og Ansvar ved Ordningen af Skolevæsenet, Fattigvæsenet og Omsorgen for de syge;*

5) *Da Lovgivningen kun ved at yde hende denne Ret kan bøde paa den Uretfærdighed, der vises imod Kvinden, naar hun kun i Pligter, men ikke i Rettigheder stilles lige med Manden for Loven;*

6) *Da Samfundet ikke har Raad til at undvære Halvdelen af Folkets Deltagelse i Arbejdet for det almene Vel,*

saa beslutter Forsamlingen at arbejde for den politiske og kommunale Valgret og Valgbarhed, baade for den gifte og for den ugifte Kvinde.«

Afholdssagen, Søndag Formiddag den 15. Juli:

»Forsamlingen udtaler, at Afholdssagen er et af de vigtigste sociale Spørgsmaal, for hvilke Interessen bør vækkes og vedligeholdes hos Kvinderne.«

Arbejderskernes Stilling, Søndag Aften den 15de Juli:

»Forsamlingen udtaler sig 1) for Afskaffelse af alt Børnearbejde i Fabriker, Værksteder o. lign.; 2) for Arbejdstidens Begrænsning ved Lov baade for Kvinder og Mænd; 3) for Kvinders Sammenslutning i Fagforeninger; 4) for Kvinders Adgang til Erhverv paa alle Omraader, og 5) for samme Adgang til erhvervsmaessig Uddannelse for Kvinder som for Mænd.«

Fredssagen, Mandag Formiddag den 16de Juli:

«Da Fredssagen og Kvindesagen har det fælles Formaal: at sætte Retten i Magtens Sted, udtaler Forsamlingen, at Fredssagen ogsaa bør være en Kvindesag.«

Tillige vil jeg her nævne de forskellige Adresser, Skrivelser og Telegrammer, som blev sendte til Kvindesagsmødet. Madame *Maria Martin*, Redaktør af *La Citoyenne*, som udkommer i Paris, Organ for Kvindens Stemmeret, sendte en lang Adresse, der særlig behandler hvort af de Spørgsmaal, som var sat paa Mødets Program. — Ligeledes la *Société pour l'amélioration du sort de la femme et de la revendication de ses droits*, ved *Marie Desraismes* og *Madame Griess-Traud*. Ogsaa la *Ligue internationale de la Paix et de la Liberté* i Genève sendte særlig Behandling af hvert Spørgsmaal ved *Madame Goegg* og *Charles Lemonnier*. Ogsaa the *Womens Committee of the international Arbitration and Peace Association* i London ved *Miss Monica Morgan* samt the *Official Statement of the international Council* i Washington ved *Rachel Foster* og *Matsilla Joselyn Gage*.

Det er interessant at høre de forskellige Ud-

talelser om Mødets Program, men da disse ere meget vidtløftige, bliver det for langt at aftrykke dem her.

Liverpools og Birkenheads kvindelige Fredsforening viste Mødet den særlige Opmærksomhed at sende en Skrivelse med Lykønskning paa dansk ved *Frances Thompson*. *Unione Lombarda per la Pace e l'Arbitrato internazionale* i Milano sendte en Skrivelse paa fransk ved *Angelo Marzoleni* og *Tomaso Figaro*. — *C. Renou*, Udgiver af la *Revue scientifique des femmes*, sendte Numre af Tidsskriftet og en anerkjendende Følgeskrivelse til det forestaaende Møde. *Madame Isabelle Boyelet*, *Directrice générale* for *Oeuvre des Libérées de Saint Lazare*, sendte et langt og venligt Brev. Ogsaa skrev den meget varme Fredsven, Dr. jur. *Michel Revon*, Formand for la *Comité de Grenoble de la Ligue internationale de la Paix et de la Liberté*, og Prof. *Salvadori* i Lodi, der tillige sendte sit Skrift: *la Donna e il Diritto*.

Rektor *Palmgren* fra Stockholm sendte et langt Brev om Samundervisning med Beklagelse af, paa Grund af Sygdom, ikke selv at kunne deltage i Møderne.

De delegerede fra Socialdemokratisk Forbund, som om Søndagen var samlede i Lyngby, sendte om Eftermiddagen, da Arbejdersagen var for paa Kvindesagsmødet, en telegrafisk Hilsen til dette.

Hamnarkinds Predeforening i Sverige sendte følgende Telegram: *Eder stråfvän vår stråfvän! Fred, broderskap, likställighet. Mötte gnistan bli en voriden omfattande eid! Sanningen skall stulligon segra. Våra hjertliga helsingar.*

Ved en Skovtur, som Kv. Fr. foretog den 9de August, tilbød Formanden at repræsentere Foreningen den 9de September ved Fredskongressen i Neuchâtel. Dette vedtoges med Akklamation, og en af Repræsentantskabet foreslog at sende en telegrafisk Hilsen derved nævnte Dag. Dette skete ogsaa. D. 9/9 Kl. 11 $\frac{1}{2}$ om Formiddagen modtog Formanden Telegrammet fra København i Hotel de ville (Raadhuset) i Neuchâtel. Hun læste det op som følger:

Nos salutations cordiales par notre présidente qui nous représente. Vive la paix par la femme pour les ouvriers qui en ont le plus besoin. — Det modtoges med Haandklap af Forsamlingen.

I September har Foreningen faaet Lokale i Kronprinsensgade 13, og Mødedagene ere nu hver 1ste og 3dje Mandag i Maaneden. Da det er af stor Betydning for Kvinden, at hun sætter sig ind i de Spørgsmaal, som angaar Samfundet i dets Helhed, er det besluttet, at den 3dje Mandag skal benyttes til Meddelelser og Oplæsninger om de Forslag, som dels har været for, og som dels blive forelagte i Rigsdagen.

Vi har faaet Læfte fra Rigsdagsmænd om, at de vil komme til Stede og hjælpe os til at faa Indblik i